

Vervolg verkenningsfase – gemeenteraad Meppel

Zwolle, 20 april 2026

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op woensdag 1 april jl. mocht ik u verslag doen van de eerste fase van de verkenning naar de vorming van een stabiele coalitie voor de gemeente Meppel. Ik kwam toen tot de conclusie dat de verkenning nog een tweede fase nodig had. Op basis van alle gesprekken waarin u allen aangaf in te willen zetten op een stabiele coalitie voor Meppel trokken we de conclusie:

- dat Sterk Meppel en de VVD idealiter onderdeel zouden zijn van deze coalitie;
- dat de numerieke meerderheid daarmee weliswaar aanwezig is, maar te broos voor een stabiele coalitie;
- dat daarom bij een te vormen coalitie andere partijen aan zouden moeten schuiven;
- alleen dat voorafgaand aan het starten van dergelijke gesprekken alle partijen aangaven dat een gesprek tussen Sterk Meppel en de VVD nodig is over relatie, inhoud en onderlinge verhoudingen om zo te kijken of er voldoende grond is voor een stabiele samenwerking;
- de in het duidingsdebat en eerste verkennende gesprekken uitgesproken wens om ook een twee partijencoalitie te onderzoeken in het vervolg van de verkenning mee te nemen.

Deze gesprekken zijn inmiddels gevoerd en afgerond. In bijgaand verslag deel ik met u mijn bevindingen en schets ik een proces voor de vervolgstappen.

Bevindingen

Hoezeer het politieke handwerk ook bestaat uit het verdedigen van de belangen van de mensen die het politieke mandaat hebben gegeven, uiteindelijk is een gemeente erbij gebaat dat er vervolgens gewerkt wordt aan het overbruggen van inhoudelijke verschillen. Het is daarbij altijd van belang dat naast het gesprek over de inhoud ook langs de lijnen van onderlinge verhoudingen ruimte is voor het (h)erkennen van elkaars waarden en drijfveren. Politiek gaat kort gezegd niet alleen over inhoud, maar drijft ook op het hebben van goede relaties. In het licht van deze overwegingen zijn de afgelopen twee weken gesprekken gevoerd tussen Sterk Meppel en de VVD.

Algemeen

- In de gesprekken die Sterk Meppel en de VVD in de afgelopen twee weken hebben gevoerd is duidelijk geworden dat het in de afgelopen bestuursperiode heeft ontbroken aan het investeren in het bouwen aan goede relaties.
- Beide partijen erkennen dat het van belang is, dat in de komende periode beter te doen.
- Beide partijen zien de gevoerde gesprekken als een belangrijke eerste stap.
- Beide partijen zijn van mening dat investeren in onderlinge verhoudingen tussen college en coalitiepartijen, tussen coalitiepartijen onderling en tussen de partijen in de gehele raad van de gemeente Meppel waardevol en noodzakelijk is.
- Beide partijen geven ook aan daarin een verantwoordelijkheid te voelen.

Karakter gesprekken

- De gesprekken zijn gevoerd in een open, eerlijke en reflectieve sfeer.
- De gesprekken hebben wederzijdse aannames weg kunnen nemen.
- De gesprekken hebben meer wederzijdse duidelijkheid gegeven over de achtergronden van gebeurtenissen en incidenten in de afgelopen bestuursperiode.
- Maar bovenal hebben de gesprekken geleid tot een goed wederzijds begrip over elkaars drijfveren en waarden.
- En hebben de gesprekken ertoe bijgedragen meer te weten te komen over de mens achter de politicus.
- Daarnaast is in de gesprekken een scherp beeld ontstaan van wat er allemaal nodig is om ervoor te zorgen dat een samenwerking van Sterk Meppel en de VVD in een coalitie bijdraagt aan de gewenste stabiliteit in de coalitie en de gemeenteraad van Meppel.
- En hebben beide partijen bovendien verkend welke verantwoordelijkheden daar bij horen.
- Het gaat daarbij onder andere over de in het eerste deel van de verkenning al genoemde zaken die als randvoorwaarden genoemd zijn voor een stabiele coalitie:
 - o Men verrast elkaar niet en toont leiderschap.
 - o Men heeft een open oog en oor voor de oppositiepartijen.
 - o Men stemt onderling en met de wethouders goed af.
 - o Men kent verschillen op de inhoud en bespreekt hoe daar mee om te gaan.
 - o Men is duidelijk over gemaakte afspraken over thema's en houdt zich daaraan.
 - o Men is bewust van het feit dat bestuurlijke verantwoordelijkheid verder gaat dan het enkel uitvoeren van het bestuursprogramma.

Inhoud

- Er is geen inhoudelijk verkenning gedaan gedurende de gesprekken. Dat is voorbehouden aan de formatiefase.
- Wel is met elkaar besproken of er zaken zijn die in de formatie mogelijk leiden tot breekpunten.
- Geconstateerd is dat de bekende verschillen tussen de twee partijen door elkaar herkend worden.
- Geconstateerd is ook dat daarover in het verdere proces, hetzij in het maken van afspraken, hetzij in het formuleren van een proces, verder gevolg aan moet worden gegeven.
- Gedurende de gesprekken is gesproken over het scenario van een twee partijencoalitie.
- Dit scenario is door beide partijen uiteindelijk als niet realistisch ingeschat en wordt verlaten.
- Partijen willen het scenario van een meerpartijen coalitie verder onderzoeken en geven daarbij aan in eerste instantie te kijken naar een drie partijen coalitie.

Conclusie

Op basis van de bovenstaande bevindingen kom ik als verkenner tot de volgende conclusies:

- Sterk Meppel en de VVD hebben een duidelijke stap gezet in het opbouwen en versterken van de onderlinge verhoudingen en relaties.
- Dit leidt ertoe dat er een stevige basis is gelegd voor het verder bouwen aan vertrouwen en de bijdrage aan een stabiele coalitie.
- Waarbij beide partijen ook de verantwoordelijkheid willen nemen dit verder uit te bouwen in zowel de te vormen coalitie als ook naar de rest van de raad.

- Daarmee is de vraag die door alle partijen in de gemeenteraad van Meppel werd gesteld beantwoord en kunnen beide partijen de kern vormen van een nieuw te vormen coalitie die bijdraagt aan stabiliteit in de gemeenteraad van Meppel.
- Om deze stabiliteit nog verder uit te bouwen is het raadzaam en wenselijk deze te vormen coalitie aan te vullen met een extra partij.
- Waarbij allereerst gekeken wordt welke partij programmatisch het dichtst ligt bij Sterk Meppel en de VVD.
- Daarmee is de verkenningsfase afgerond.

Advies - vervolg

- Ik adviseer een korte informatieronde waarbij alle partijen worden uitgenodigd een gesprek aan te gaan met Sterk Meppel en de VVD gezamenlijk, om te kijken waar verschillen en overeenkomsten liggen en te kijken met welke partij de meeste programmatische overeenkomsten te vinden zijn.
- Idealiter gebruiken we vrijdagmiddag 24 april voor deze ronde.
- Daarna volgt de keuze met welke partij Sterk Meppel en de VVD de verdere gesprekken gaan voeren en deze keuze kenbaar te maken aan de gemeenteraad.
- En daarna start de formatieronde.

Laatste beschouwingen

Een goed politiek proces is gebaat bij transparantie, stabiliteit en goede onderlinge verhoudingen. Politiek en inhoudelijk mogen de meningen behoorlijk van elkaar verschillen, maar dat mag niet ten koste gaan van de onderlinge relaties. De investering die zowel Sterk Meppel als de VVD in tijd en openheid hebben gedaan in het leggen van een stevig fundament onder deze interne relaties is van groot belang voor het politieke proces in de komende raadsperiode.

- Ik adviseer om ook bij de start van de formatiefase wederom te starten met een goede investering in het leren kennen van elkaars waarden en drijfveren.
- Ik adviseer daarom ook om het onderhandelings-team te laten bestaan uit de beoogde fractievoorzitters en beoogd wethouders van de partijen die aan het formatieproces deelnemen, zodat gelijktijdig aan de onderhandelingen gewerkt kan worden aan teamvorming.
- En ik juich het zeer toe dat uw raad al vrij snel met elkaar enkele dagen op pad gaat om als volledige gemeenteraad te investeren in een goede relatie met elkaar.

De gemeente Meppel verdient een gemeenteraad waarbij ondanks onderlinge inhoudelijke verschillen het belang van de inwoner centraal staat.

Met vriendelijke groet,
René de Heer, verkenner